

nogen til at passe Barnet; men det er slet ikke Tilfældet. En saadan Moder maa meget ofte gaa Tiggergang fra Hjem til Hjem for at faa nogen til at passe det lille Barn, og meget ofte maa hun forsømme sit Arbejde, fordi hun ingen kan faa til at passe det; men er det en enligstillet Kvinde med Barn, er hun dog nødt til at passe sit Arbejde for at kunne leve nogenlunde ordentligt. Forholdet er i Virkeligheden ganske fortvivlet; her maa og bør Samfundet træde hjælpende til.

Fabriksloven.

Der er ogsaa et andet Spørgsmaal, jeg gerne vil omtale; det angaar den frugtsommelige arbejdende Kvinde. Der er en Lov, der hjemler dem Ret til Understøttelse indtil 4 Uger efter Fødselen. Jeg vil henstille til Regeringen, om denne Lov maatte blive forandret og blive noget bedre overholdt. Mange arbejdende Kvinder begynder deres Arbejde i Fabrikkerne 2 Uger efter Nedkomsten, de skaffer en Lægeattest for, at de er arbejdsdygtige, og saa faar de Lov til at begynde deres Arbejde igen. Kvinder er langt fra raske 14 Dage efter en saadan Affære, men den Understøttelse, man byder disse Kvinder, er saa ringe, at de ikke kan leve deraf. Jeg vil derfor henstille, at man ændrede denne Lov, saaledes at enhver frugtsommelig Arbejderske, som er i Trang, kan have Understøttelse mindst 6 Uger før og 6 Uger efter Fødselen. Det er ganske nødvendigt baade for Moderens og Barnets Helbred, at det strenge legemlige Arbejde ophører mindst 6 Uger før Fødselen. Jeg har saa ofte haft Lejlighed til at se, hvorledes højt frugtsommelige Kvinder har arbejdet paa Fabrikker fra Kl. 6 Morgen til 5 Aften, og set, hvor disse stakkels Kvinder har været ved at segne af Overanstrengelse og Slid. Jeg taler her paa de Tusinder og atter Tusinder af arbejdende Kvinders Vegne, som ventter med Længsel paa, at denne Lov snart maa blive forbedret.

Præsteembeder.

Kirkeministeren: Jeg har derefter en Bemærkning til det ærede 13de Medlem for Hovedstaden (Elna Munch). Det ærede Med-

lem ønskede Klarhed over, hvorvidt der ifølge dansk Lovgivning var Adgang for Kvinder til at blive Præster. Jeg maa sige, at jeg tror ikke, der egentlig er noget i dansk Lovgivning, som forbyder Kvinder at blive Præster, men paa den anden Side er der ingen Tvivl om, at det altid har været Forudsætningen, at kun Mænd kunde blive det. Stillingen har lige til 1904 været den, at Kvinder overhovedet ikke havde Adgang til at tage teologisk Embedseksamen. I 1904 fik de denne Adgang, men indenfor Konsistorium var der et Mindretal, der ønskede, at man skulde sige Nej til Andragendet, idet dette Mindretal var bekymret for, at man ved at give dem denne Tilladelse skulde anerkende deres Ret til at faa Præsteembeder. Jeg personlig kan ikke se, at der er noget som helst principielt til Hinder for, at Kvinder skulde kunne blive Præster i vor Folkekirke, men jeg mener altsaa, at Stillingen vistnok er saadan, at der maa en Lov til, for at det kan ske.

Retseembeder.

Undervisningsministeren: Det ærede 13de Medlem for Hovedstaden (Elna Munch) rejste Spørgsmaalet, om det var muligt for Kvinder at blive Rektorer ved Gymnasieskolerne. Det ærede Medlem har sikkert rejst Spørgsmaalet ud fra den Bestemmelse, der staar i Lønningsloven for de højere Almenskoler. I Reglerne om Gymnasieskolernes Lærerlønninger hedder det udtrykkeligt: „Kvinder kan for Fremtiden blive Adjunkter ved Gymnasieskolen“. Denne Bestemmelse, som vistnok blev indsat den Gang Lovforslaget blev fuldstændig omkalfatret ved nogle Ændringer her i Tinget, er for saa vidt ret meningsløs, som der vistnok ingen Tvivl er om, at efter Almenskoleloven af 1903, hvor der intet siges herom, kunde Kvinder blive Adjunkter, ligesom de kunde blive Rektorer. I hvert Fald forekommer det mig, at naar Ministeriet ved sin Praksis har slaaet fast, at dette kan ske, har man derved hævdet, at Forstaaelsen af Almenskoleloven af 1903 maa være, at de kan blive Rektorer. Princippet er jo ogsaa slaaet stærkt fast i Fjor ved den nye Lov om Ordningen af de højere Sko-

lers Forhold i Stor-København, idet Staten i Henhold til denne Lov har overtaget forskellige Skoler, hvor Kvinder sidder som Rektorer. Jeg mener derfor ikke, det er nødvendigt, at der her sker en Lovændring. Dels er det efter Lov af 1903 sikkert lovligt, at Kvinder bliver Rektorer og Adjunkter, dels er det gennem Praksis slaaet fast, at Kvinder kan være Rektorer ved Statsskoler, og ingen har gjort Indvending derimod. Vi man endelig have det slaaet yderligere fast, skulde jeg antage, at det kunde ske samtidig med en Omordning af vort samlede Skolevæsen, som det jo synes, at vi alle sammen er enige om maa komme ret snart gennem en Kommissionsbehandling.

Børneforsorg.

Det ærede 19de Medlem for Hovedstaden (Helga Larsen) dvælede ved den Forskel, der var paa Statens Udgifter til Elever paa Braaskovgaard, i Plejehjemsforeningerne og i Børnehjemmene: paa Braaskovgaard kostede en Elev Staten omtrent 1200 Kr., Plejehjemsforeningerne fik 12 Kr. 50 Øre pr. Barn og Børnehjemmene fik indtil 70 Kr. pr. Barn. Jeg vil tro, at det ærede Medlem har regnet disse Tal rigtigt ud. Jeg har ikke regnet dem nøje efter, men det er vist omtrent rigtigt. Det kunde nok synes at være ret store Forskelle, men uden i denne sene Time at komme dybt ind paa Spørgsmaalet, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at der er ret stor Forskel paa en Opdragelsesanstalt som Braaskovgaard, som tager Elever, der har været stærkt paa Afveje, og Plejehjemsforeningerne, som modtager Børn, der ikke har været paa Afveje, men er forældreløse eller i anden Anledning skal hjælpes, og ligesaa Børnehjemmene. Jeg tror ikke, disse Institutioner helt kan sammenlignes. Men derfor skal jeg ikke nægte, at Forholdet mellem Statens forskellige Ydelser maaske ikke et helt rigtigt.

Fabriksloven.

Indenrigsministeren: Det ærede 19de Medlem for Hovedstaden (Helga Larsen) fremhævede ogsaa den svangre arbejdende Kvindes Stilling og ønskede Fabriklovers